MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tad-9 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 475/2007

A

-vs-

Dr. Anthony Cutajar u l-Prokuratur Legali Louisa Tufigno li b'digriet tat-18 ta' Jannar 2008 ġew nominati bħala kuraturi deputati sabiex jirrapreżentaw l-assenti B; u b'digriet tal-10 ta' Lulju 2008 l-inkarigu tal-kuraturi deputati ġie revokat *stante* li l-istess B assuma l-atti f'ismu proprju.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-3 ta' Diċembru 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-attriċi u l-konvenut B iżżewġu fil-25 ta' Marzu 2007, f'___ *omissis* ___, liema żwieġ ġie reġistrat Malta kif

jirriżulta miċ-ċertifikat hawn anness u mmarkat bħala Dok A;

2. Illi l-kunsens ta’ l-attriċi għaż-żwieġ imsemmi nkiseb b’qerq dwar kwalita’ tal-konvenut li mix-xorta tagħha fixklet serjament il-ħajja miżżewġa kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

3. Illi l-kunsens tal-konvenut għaż-żwieġ imsemmi kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tiegħu li, kif ukoll ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża, għamlitha mpossibbli għall-istess konvenut li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

4. Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta’ elementi essenzjali tal-ħajja miżżewga, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

5. Illi għalhekk iż-żwieġ bejn il-partijiet kien null u invalidu fil-liġi;

6. Illi l-esponenti taf personalment bil-fatti kollha dikjarati u debitament enumerati;

Għaldaqstant, għar-raġunijiet hawn premessi l-attriċi umilment titlob li din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddeċiedi u tiddikjara li ż-żwieġ bejn il-kontendenti iċċelebrat fil-25 ta’ Marzu 2007, f’___ *omissis* ___ u reġistrat f’Malta, kien null u nvalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi u dan *ai termini* tal-Artikolu 19(1) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta’ Malta b’mod ġenerali, u b’mod speċifiku a tenur tal-provvedimenti tal-paragrafi (a), (b), (c), (d) u (f) tal-istess Artikolu 19(1) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta’ Malta, u għalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa’ minn issa nġunt għas-subizzjoni tiegħu.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti *nomine*, ippreżentata fl-4 ta' Frar 2008, li permezz tagħha esponew:

1. Illi f'dan l-istadju l-esponenti mhux edotti mill-fatti u għalhekk jirriservaw li jippreżentaw risposta ulterjuri meta u jekk jirnexxilhom jikkomunikaw mal-assenti minnhom rappreżentat, u f'dan ir-rigward ir-rikorrenti għandha tipprovdi lill-esponenti kull indirizz li hija jista' għandha tal-assenti.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat id-digriet tal-10 ta' Lulju 2008 li permezz tiegħu l-konvenut innifsu ddaħħal fil-kawża minflok il-kuraturi *stante* n-nota ta' assunzjoni tal-atti da parti tiegħu;

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut, ippreżentata fis-27 ta' Awissu 2008, li permezz tagħha eċċepixxa:

1. Illi preliminarjament jiġi sottomess li l-esponent mhux assenti mill-gżejjer Maltin, tant li ilu jgħix f'Malta għal numru ta' snin u għalhekk, ma jirriżultax il-bżonn ta' kuraturi deputati sabiex jirrapreżentawh fil-proċeduri odjerni. Dan kollu kien ben magħruf mir-rikorrenti iżda żammitu mistur minn din l-Onorabbli Qorti.

2. Illi l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet attriċi huma lkoll infondati fil-fatt u fid-dritt u għalhekk għandhom jiġu miċħuda;

3. Illi ż-żwieġ li seħħ bejn il-partijiet nhar il-25 ta' Marzu tas-sena elfejn u sebgħa (2007) mhux null *stante* li mhux minnu li dan kien b'xi mod vizzjat, u dan kif ser jiġi ppruvat fil-mori tal-kawża;

4. Illi fi kwalunkwe każ l-esponent m'għandux ibati l-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri;

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda;

Rat l-atti proċesswali;

Rat l-affidavits tal-attriċi;

Rat il-verbal tas-seduta tat-3 ta' Lulju 2009, illi permezz tiegħu l-Qorti ordnat l-isfilz tal-affidavits tal-konvenut u ħalliet il-kawża għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2007 a bażi ta' l-Artiklu 19(1) (c), (d) u (f), tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut wara illi kkontesta t-talba naqas ripetutament li jidher quddiem il-Qorti illi allura ordnat l-isfilz ta' l-affidavits tiegħu;

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju."* (**"Anna Tonna vs Alexander Tonna"** deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikoli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (c) – il-kunsens vizzjat minħabba qerq dwar il-kwalita' tal-parti l-oħra;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża **"Joseph Zammit vs Bernardette Zammit"** (27 ta' Jannar, 2006):

"Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u ċioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u ċioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Il-kawzali tal-attriċi hija waħda u ċioe' n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Fil-kawża **"Nicholas Agius vs Rita Agius"** (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *"B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ."* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi **"Angela Spiteri vs Joseph Spiteri"** (4 ta' Novembru, 1994), **"Robert Attard vs Josephine Attard"** (18 ta' Ottubru, 1995) u **"Janet Portelli vs Victor Portelli"** (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet **"Mario Mizzi vs Maris Mizzi"** (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *"Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti*

jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."

L-attriċi xehdet illi l-konvenut iżżewwiġha biex ikollu l-liberta' ta' moviment f'Malta u dan jidher li kien il-każ. Infatti l-partijiet iżżewġu f'___ *omissis* ___ iżda meta ġiet lura Malta l-konvenut baqa' f'pajjiżu u rritorna ftit wara iżda qatt ma mar jgħix magħha. Lil tal-familja ma qaltilhom b'xejn u kellha tagħmel dan wara meta s-sitwazzjoni kienet intollerabbli għaliha. Għalhekk il-Qorti ssib li ż-żwieġ hu null taħt is-sub-inċiżi (d) u (f) imsemmija.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Marzu 2007, l-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------